

อดีตกับปัจจุบัน ห่างกันแค่เสียงหัวเราะ
จริงบ้าง-อ่าบ้าง ขำ-ขำ แก่เขิน ฮา

๐ ชาติ ภิรมย์กุล ลาลึก บ้านเกิด

ลําลึก
ชั้น 4 เจริญ

ลำลัก

บ้านเกิด

ชาติ ภิรมย์กุล

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน ๒๕๕๕

สำนักบ้านเกิด • ชาติ ภิรมย์กุล

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, สิงหาคม ๒๕๕๕

ราคา ๑๕๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ชาติ ภิรมย์กุล. สำนักบ้านเกิด. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๕๕. ๑๙๒ หน้า. ภาพประกอบ

๑. บทความ-รวมเรื่อง 1. ชื่อเรื่อง

๙๐๙.๙๕

ISBN 978-974-02-0982-9

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คคนาพ, สุพจน์ แจ้งเร็ว, สุชาติ ศรีสววรรณ, จุฬาลักษณ์ ภูเกิด,
ปิยธรรมา สุทธิทรัพย์, ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์, ศิริพงษ์ วิทย์วิโรจน์, นงนุช สิงหเดชะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : กิตติวรรณ เก่งวิเศษ • รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : ฐิรัตน์ ทิมวัฒน์
บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุญปาน • หัวหน้ากองบรรณาธิการ : ฐิรัตน์ ทิมวัฒน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อารยา เทพสถิตย์ศิลป์ • พิสูจน์อักษร : บุญพา มีฐานะ

คอมพิวเตอร์กราฟิก : ชัยวี เสนีวงศ์ • ออกแบบปก : ปิยา วีระสวัสดิ์

ศิลปกรรม : ธีรยุทธ์ ลิ้มพานิช • ประสานสัมพันธ์ : ดังฤดี ศรีโพธิ์เงิน

สำนักพิมพ์มติชน

www.matchonbook.com

บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) : ๑๒ ถนนเทศบาลนามูมัล ประชานิวตน์ ๑ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๐๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๒๑๕ โทรสาร ๐-๒๕๔๙๕๘๘๘

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์ดี บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามูมัล ประชานิวตน์ ๑

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด ๒๗/๑ หมู่ ๕ ถนนสุขาภิบาลนคร๒ ตำบลบางพลี

อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี ๑๑๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๖-๒๑๑๓, ๐-๒๕๔๖-๒๐๕๖ โทรสาร ๐-๒๕๔๖-๐๕๗๗

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามูมัล ประชานิวตน์ ๑

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๕๐-๓๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๕๔๖-๙๐๑๒

Matchon Publishing House a division of Matchon Public Co., Ltd.

12 Tetsabannaruean Rd, Prachanivate 1, Chatuak, Bangkok 10900 Thailand

หนังสือฉบับนี้พิมพ์ด้วยหมึกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เพื่อปกป้องธรรมชาติ ลดภาวะโลกร้อน ส่งเสริมสุขภาพที่ดีของผู้อ่าน

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	๖
คำนำผู้เขียน	๗
๑. "หักท่าย"	๑๗
๒. "บ้านเก่า-มุมใหม่"	๒๗
๓. "บ้านเก่า-วัดเก่า"	๓๗
๔. "บ้านเก่า-บ้านเกิด"	๔๗
๕. "บ้านเก่า-คนใหม่"	๕๗
๖. "สวดย-สงบ-สุข"	๖๗
๗. "เมืองเล็กๆ แต่ใจดี"	๗๗
๘. "แค่เห็นก็สุขใจ"	๘๗
๙. "พระในใจและคนที่ใช่"	๑๐๓
๑๐. "วันเดียว ๓ บรรยากาศ"	๑๑๗
๑๑. "อรรอยเวอร์"	๑๒๗
๑๒. "พระธาตุโพนจิกเวียงจันทน์"	๑๓๗
๑๓. "กาแฟ กล้วย และขนมปัง"	๑๔๗
๑๔. "กวาดตาด"	๑๕๗
๑๕. แผนที่ย่านอรรอยในตัวเมืองหนองคาย	๑๖๗
ประวัติผู้เขียน	๑๗๐

คำแนะนำนักพิมพ์

บ้านเกิด ถิ่นเก่า ความทรงจำวัยเยาว์ กับกรมมาเยือนในปัจจุบัน

ชีวิตคนเมืองมักจะโหยหาอดีต คิดถึงชีวิตวัยเด็ก คิดถึงบ้านเคยอยู่ อาหารเคยกิน ถิ่นเคยเที่ยว อยากมีเวลากลับไปดื่มด่ำปลุกความทรงจำแล้วนั่งยิ้มกับความสุขในวันวาน

สำนักบ้านเกิด เล่มนี้ ชชาติ ภิรมย์กุล พาคุณผู้อ่านไปทัวร์บ้านเกิดแบบจุใจ ไปแบบติดดิน ตระเวนกิน ตระเวนเที่ยวทุกซอกทุกมุม เก็บบรรยากาศเก่าๆ ในอดีตมาเล่าสลับฉากกับปัจจุบันให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงที่เป็นมา

ลองเดากันว่าบ้านเกิดของเขาคือจังหวัดอะไร

...เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่ส่วนใหญ่ติดฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับประเทศลาว มีพื้นที่แคบแต่ยาว มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการชมบั้งไฟพญานาคในวันออกพรรษา

มีสถานที่ท่องเที่ยว อาทิ ตลาดโพธิ์ชัย วัดหายโศก ศาล

เจ้าแม่สองนาง ตลาดอินโดจีน วัดผาตากเสื้อ อนุสาวรีย์ปราบฮ่อ
วัดศรีคุณเมือง วัดศรีสุมังคล วัดลำดวน วัดป่าพระธาตุบุ พระธาตุ
โพนจิกเวียงจัว พระธาตุบังพวน พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำสิรินธร ฯลฯ

มีร้านอร่อยๆ ทั้งเก่า-ใหม่ เช่น ร้านเวียงจันทร์ แดงแหมม
เนือง ร้านปังไหน...อะ? ปัง.ฮะ.ปาว...? ใจักซ้นทอง ใจักพันปี
กาแฟสด...จากไร่ บอนกาแฟ ร้านอาหารโยตา ดีดีโภชนา ร้าน
ไทยไทย และร้านอื่นๆ อีกมากมาย

บางเวลาก็อยากได้บรรยากาศเก่าๆ กลับคืนมา บางเวลา
ก็รู้สึกดีใจที่บ้านเกิดเจริญก้าวหน้า แต่ไม่ว่าจะอย่างไร ก็มีความสุข
สุขทุกครั้งที่ได้กลับมาเยือน

คนเราหาความสุขได้ไม่ยาก แต่ทิ้งความสับสนวุ่นวายมาใช้
ชีวิตแบบสโลว์ไลฟ์ ตามชาติ ภิรมย์กุล ไปเลาะเลียบบึงเมืองริมโขง

อ้อ...รู้ยังว่าที่ไหน

ถ้ายังก็ค่อยๆ อ่านนะ...เดี๋ยวเหนื่อย

สำนักพิมพ์มติชน

คำแนะนำผู้เขียน

มีคนถาม...ทำไมไม่ใช้คำว่า “สำนักบ้านเกิด”

อืม...ขอตอบแบบนี้นะ

ทุกครั้งทีกลับบ้านต่างจังหวัด ผมมีภารกิจหลักที่ต้องทำคือ
เดินเล่นในตัวเมือง ตามชอกชอยและ...

สถานที่ที่เราเคยเดินสมัยเป็นเด็ก

เดินไปเดินมาที่เดิมๆ และเดินคนเดียวมาตลอด

ยังไม่วู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยวเลยนะ

มีแค่เงาๆ ตอนโดนแดด

ภารกิจรองลงมาก็คือ ตามไปกินอาหารที่เคยกินสมัยเป็นเด็ก
กินเพื่อการศึกษานะครับ หุ หุ

ไม่เคยคิดมาก่อน จะต้องมาเขียนเรื่องราวบ้านเกิดตัวเอง

ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เห็น เราคุ้นเคยมาตั้งแต่เด็ก

มันเลยไม่มีแรงจูงใจอยากจะเขียน

หลังจากที่น้องสะใภ้เสียชีวิต ผมนึกถึงคำพูดของเขา

“ถ้าหนูตาย ให้เอากระดูกไปลอยอังคารที่แม่น้ำโขงนะ”

ชีวิตคนเราสั้น-ยาว ไม่มีใครกำหนดได้

ในเมื่อผมยังมีชีวิตและเดินไปไหนมาไหนได้สะดวก
เลยอยากจะเขียนอะไรเกี่ยวกับบ้านเกิดตัวเอง...บ้าง
ถ้าตายไปแล้ว ผมก็เลยมาเข้าฝันให้คนอื่นเขียนแทน
กว่าจะเขียนจบ คงมาเข้าฝันหลายรอบ เหนื่อยนี้
ตอนเริ่มเขียนงานชุดนี้ ทำให้การเดินทางบนถนนและตาม
ซอยต่างๆ

ไม่ใช่การเดินทางเรื่อย ๆ เปื่อย ๆ เหมือนทุกครั้ง
มันทำให้เรานึกถึงภาพ เรื่องราวในอดีต
บางสถานที่ที่เราไปบ่อย แต่คิดในใจ
เรื่องราวในอดีต มันโผล่แทรกขึ้นมามากกว่า ๒ เรื่อง
คล้ายๆ อาการล้าลึกบ้านเกิดและเริ่มสนุกกับการรื้อฟื้นอดีต
เพื่อมาเขียนในปัจจุบัน

พูดถึงความเปลี่ยนแปลงจากอดีตถึงปัจจุบัน
ทั้งสถานที่-ผู้คน-อาหารยอดนิยม-ชีวิตในวัยประถม-มัธยม
บางเรื่องก็จำได้ บางเรื่องก็จำไม่ได้

เรื่องไหนที่จำไม่ได้ก็ถามเพื่อน
เพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำงานอยู่ที่บ้านหลายคน
ที่มีโอกาสได้พบเจอกันบ่อย มีแค่ ๓ คน
ต้อง-ฮึด-รุ่ง ทั้ง ๓ คน รับราชการเป็นครู
ปกติผมจะกลับบ้านปีละครั้ง

กลับมากรีบทำภารกิจหลักและภารกิจรองให้ครบ
ไม่ค่อยได้นั่งคุยกับเพื่อนมาก

เพราะผมมาแค่ ๒-๓ วัน เดินดูโน่น-นี่-นั่นก็หมดเวลาแล้ว
หลังจากที่เขียนงานชุดนี้ มีโอกาสได้คุยกับเพื่อนมากขึ้น
ได้รู้ได้เห็นวิถีชีวิตที่ลงตัวของเพื่อน

แต่ละคน สุขแบบเรียบๆ และมั่นคงในชีวิตการทำงาน

สงฆ์หลวงพ่อบุญ
รอบโบสถ์ก่อนขึ้น
ประดิษฐานบนรถแห่

● ขบวนแห่พระรอบเมือง
โด่งดังของหลวงพ่อบุญ
เป็นประเพณีวันสงกรานต์

พวงหรีดสร้างต่อหลวงพ่อบุญศรี ที่วัดโพธิ์ชัย

อันเชิญหลวงพ่อบุญศรีจากพระอุโบสถ

เพิ่งเข้าใจนะครับ รับราชการบั้นปลายชีวิตมั่นคงที่สุด
(ถ้าไม่ซุกเงินไว้ที่บ้าน)

หลายคนที่เสพติดสังคมออนไลน์โดยเฉพาะการเล่น FB

FB กลายเป็นปัจจัยที่ ๕ ของคนยุคนี้ จนเกิดเป็นคำถาม
“ยังมีคนไม่เล่น FB หรือ...ไม่เล่นเน็ตหรือ”

เพื่อนผม ๓ คนไม่มีใครเล่นเน็ต ไม่เล่น FB

ทั้ง ๓ คนติดจักรยานเสือภูเขา

เลิกงานตอนเย็น พวกเขาใช้ชีวิตอยู่บนหลังเสือภูเขา

ปั่นจักรยานไป-กลับวันละ ๒๐-๓๐ กิโลเมตร

บั้นปลายชีวิตที่ลงตัวกับเสือภูเขา

ส่วนผมมีลูกเสือภูเขา (จักรยานคันเล็กๆ ขนาดพกพา)

ปั่นจักรยานคันเล็กๆ ค้นหาดีดตามชอกชอยแบบสบายใจ

ค้นหาไปกินไป จนน้ำหนักขึ้น เลยต้องขอจบแค่ ๑๔ ตอน

จบเหมือนไม่จบ รู้สึกขาดๆ อะไรไปอย่าง

ใช่แล้วครับ “สาลักบ้านเกิด” ถ้าไม่มีหรือไม่พูดถึง

“มหาสงกรานต์” ที่ยิ่งใหญ่ จะรู้สึกผิดมากๆ

สงกรานต์ที่บ้านผม ศูนย์รวมจิตใจของคนรุ่นใหม่และเก่าคือ

“หลวงพ่อบุญเหลือ”

เช้าวันสงกรานต์ ๑๓ เมษายนของทุกปี

ลานหน้าโบสถ์วัดโพธิ์ชัย เต็มไปด้วยพลังแห่งศรัทธาของ

คนทุกเพศทุกวัย

มารอสงฆ์และร่วมพิธีอัญเชิญหลวงพ่อบุญเหลือจาก

พระอุโบสถ

ประดิษฐานบนรถที่ตกแต่งสวยงามเพื่อเป็นพระประธาน

นำขบวนแห่พระพุทธรูปจากคุ้มวัดต่างๆ

ให้ประชาชนสงวนน้ำพระตามเส้นทางที่ผ่าน
สองข้างทางริมถนนในตัวเมือง บริเวณหน้าบ้านเกือบทุกบ้าน
กลายเป็นฝัปกว๊อบควัว เปิดเพลงจังหวะสนุกๆ มันๆ
ตั้งวงกินข้าว-กินเหล้า-สาดน้ำและเต้นเป็นหมู่คณะ
บางจุดตั้งเวทีขนาดเล็ก เล่นคอนเสิร์ตสด
ท่ามกลางรถกระบะที่บรรทุกถังใส่น้ำและคนเล่นน้ำ
ทั้งเมืองเปียกน้ำและเปียกความสุข สนุกแบบไทยๆ
ไม่แปลกที่หลายคนต้องกลับบ้านที่ต่างจังหวัด
เพื่อไปฉลองเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ที่บ้านเกิดตัวเอง
ในวันเดินทางถึงรถจะติดอย่างแสนสาหัส
ไม่ใช่ปัญหาสำหรับคนที่อยากกลับบ้านที่ต่างจังหวัด
การได้กลับไปฉลองเทศกาลสำคัญกับครอบครัว
มันเป็นความสุข-สนุกที่หาจากที่ไหนไม่ได้

นอกจากประเพณีมหาสงกรานต์ที่ยิ่งใหญ่

จังหวัดที่ผมเกิดยังมีตำนาน "บั้งไฟพญานาค" ที่โด่งดังมาก
รู้แน่ครับว่าที่ไหน
ปัจจุบันยังเป็นเมืองเล็กๆ แต่...น่ารักอะ!
สวัสดิ์และปลอดภัยทุกครั้งที่ได้เดินทางกลับบ้าน
ด้วยความปรารถนาดีจริงๆ นะ

ชาติ ภิรมย์กุล

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ขอบคุณ น้องเอิร์ท-ปิยนุช (เจ้าเก่า)
ที่ช่วยตรวจต้นฉบับมาโดยตลอด

ลาลัก

บ้านเกิด

ชาติ ภิรมย์กุล เป็นคนที่ไหน บอกใบ้ให้ก็ได้...
ที่นั่น...

ดิตริมแม่น้ำโขง มีตลาดโพธิ์ชัย
วัดหายโศก ตลาดอินโดจีน
วัดผาดากเสือ ศาลเจ้าแม่สองนาง
อนุสาวรีย์ปราบฮ่อ

แดงແຫ່ມເນືອງ
วัดศรีคุณเมือง
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร
ร้านเวียงจันทร์
ร้านปังไห่น...อะ?
ปัง.ฮะ.ป่าว...?

วัดศรีสุมงคล วัดลาดวน
วัดป่าพระธาตุบุ พระธาตุโพนจิกเวียงจัว
พระธาตุบังพวน

โจ๊กช้อนทอง โจ๊กพันปี
กาแฟสด...จากไร่ บอนกาแฟ
ร้านอาหารโยตา ดีดีโภชนา
ร้านไทยไทย

...มีอื่นๆ อีกมากมาย

ใครทนายถูกขอให้อ่านสนุก...
ทนายไม่ถูกก็อ่านช้า...คริ! คริ!

ISBN 978-974-02-0982-9

9 789740 209829

สาระบันเทิง

150.-